

Vrijdag 7 augustus 2020

Starbucks The Mix C, Anshan, China

Lieve leden,

Hoe lief is politiek?

Hoe strak een (jaar)planning?

Hoe voorspelbaar een politieke verkiezing?

Te zeggen dat de coronaviruscrisis onze plannen voor 2020 heeft beïnvloed is een onderkoelde analyse van wat er in de wereld gaande is.

Toen ik in mei 2019 in een pizzeria in Den Dungen Anne-Marie vertelde van mijn voornemen me bij de eerstvolgende gelegenheid opnieuw kandidaat te stellen voor het lijsttrekkerschap van onze partij was het plan ruim voor die lijsttrekkerverkiezing naar Nedeland te komen om het verhaal te vertellen waarvan ik vind dat het op lijsttrekkersniveau verteld moet worden. En waarvan ik brutaal genoeg ben te pretenderen het goed te kunnen vertellen.

Het verhaal over waar wij als partij nou eigenlijk met ons land naar toe willen.

Natuurlijk wist ik ook wel dat ik het toch niet worden ga. Er zijn mensen die me dwaas noemen, en inderdaad zeg en bega ik wel eens een dwaasheid, dom ben ik niet. Weet heus wel waar in deze wereld mijn plaats is. In onze partij wemelt het van de mensen capabel onze lijsttrekker te worden. Moeiteloos kan ik wel tien namen bedenken, en die van mij zit daar niet bij. Vooruit: vijf. We moeten de lat wel hoog houden.

Tien vrouwen ook nog wel, als dat dan per sé moet. Vooruit: ook vijf. Diezelfde lat. Als het per sé moet vullen wij moeiteeloos een volledig vrouwelijk kabinet. Staatssecretarissen en al.

Bij salade en pizza moest Anne-Marie smakelijk lachen, zoals Anne-Marie smakelijk lachen kan.

“Je snapt toch wel dat je het waarschijnlijk niet wordt?”

“Tuurlijk. Ben wel dwaas, niet dom. Maar daar gaat het niet om. Het gaat om het verhaal.”

Ze zei te hopen positief verrast te worden. En ze wenste me veel succes. Oprecht, zo ken ik haar.

Toen op het congres in Breda in november 2019 besloten werd die lijsttrekkerverkiezing drie maanden naar achter te schuiven, over de zomer van 2020 heen, paste ik mijn schema aan en plande eind juli naar Nederland te komen. Vlak vóór het verstrijken van de deadline voor het verzamelen van de

benodigde handtekeningen. Enige ervaring had ik daar al in, wist hoe moeilijk dat kan zijn. Wie zit er nou op een kleine jongen met een veel te grote broek uit Oisterwijk te wachten?

Na afloop van die verkiezing in september terug naar China. Over de kans verkozen te worden maakte ik me geen enkele illusie; kan wel 1.000 D66'ers bedenken die geschikter zijn dan ik. Vooruit, niet overdrijven: 100, zoveel D66'ers ken ik nou ook weer niet. Eventueel in november, dat scheelt een keer CO2 verstoken op en neer tussen Europa en China; toevallig hebben we in Oisterwijk in november tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen en daar valt mijn te grote broek niet zo op. Maar daarna toch echt terug naar China.

Ik leef hier een gelukkig leven. Niet dat ik niets mis, hoor. Onze kinderen, liefelijk een kop koffie drinken met familie en vrienden, Oisterwijk/Brabant/Nederland, taxirijden, politieke bijeenkomsten bijwonen anders dan via een beeldscherm, frisse Nederlandse lucht. Maar in dit machtig interessante land ben ik een vrije contente mens; nog lang niet uitgekeken en uitgeschreven. Waarom zou ik dat opgeven voor een verkiezing die ik niet winnen kan, alleen maar om een verhaal te vertellen waarvan, als ik eerlijk ben, ik zelf ook wel weet dat ik heus de enige niet ben die het vertellen kan?

Toen kwam corona. Eerst hier in China. Daarna in Italië. En daarna ook in Brabant. Nederland ging intelligent dicht, de rest van de wereld iets minder genuanceerd. Gewoon op slot. En dat had gevolgen.

Toen op het digitale voorjaarscongres de definitieve data voor die verkiezing werden bekendgemaakt, bleef mijn plan naar Nederland te komen, maar dan pas zodra duidelijk zou worden dat ik die minimale drempel van 1% zou gaan halen. Als ik weer op de eerste horde zou sneven, zou het sowieso zinloos zijn naar Nederland te komen.

Nu die hobbel genomen is, ik daadwerkelijk kandidaat-lijsttrekker ben, blij ik één van twee te zijn. Zal je net zien: als mensen die het niveau wel hebben de vinger niet opsteken, is er altijd wel iemand van minder kaliber die het wel doet. Dit keer ben ik de gelukkige.

Intussen had corona me in een lastig dilemma geduwd. Het dilemma zelf was verbluffend simpel: wel of niet naar Nederland komen? De voors en tegens lagen wat ingewikkelder.

Als er geen coronaviruscrisis zou zijn was het eenvoudig. Als er geen coronaviruscrisis zou zijn zou ik vandaag al lang in Nederland zijn. Maar alleen een domme dwaas denkt corona weg. Alleen wegkijkers doen alsof er niets aan de hand is.

Wat is wijsheid?

Een oude wijze boeddhistische monnik, die ik eens in de Indiase Himalaya ontmoette, vertelde me ooit een probaat middel hoe uit een klassiek dilemma te geraken.

“Verzamel zoveel mogelijk feitelijke info over de twee opties waartussen je twijfelt,” fluisterde hij me toe. Rinpoche, zo heette die monnik, houdt niet zo van schreeuwen, fluistert zijn boodschap liever.

“Praat erover met zoveel mogelijk mensen aan beide kanten van het spectrum. Verwoord het in een brief aan iemand wiens wijsheid je respecteert. Spreek met jezelf een dag af om een besluit te nemen. De avond voor die dag, overdenk het jezelf voor het slapen gaan. Als je de volgende dag wakker wordt, besluit dan het eerste dat je te binnen schiet.”

Dus dat heb ik gedaan. Vandaag moest het besluit vallen. Tot en met gisteren heb ik zoveel mogelijk data verzameld. Met zoveel mogelijk mensen gespard. De brief aan Jan, die ik toch al begonnen was, verder geschreven. Gisteravond voor het slapen gaan de ins en outs gemediteerd.

Gistermorgen beantwoordde de Nederlandse ambassade in Beijing binnen een dag een van mijn vragen:

‘Geachte heer Visser,

Hoe de situatie in September of November zal zijn is op dit moment moeilijk in te schatten. Ik kan u wel vertellen hoe de situatie nu is.

Zodra u China verlaat is uw visum voor China automatisch ongeldig en kunt u niet meer terug naar China. Het is nu zeer moeilijk om met een buitenlands paspoort China in te reizen. Als de grenzen weer open gaan voor China zult u opnieuw een visum moeten aanvragen, uw visum met geldigheidsduur tot 15 juli 2021 kunt u niet meer gebruiken om China in te reizen. Wij hopen dat de situatie spoedig veranderd, maar ik ben bang dat de regels in september nog hetzelfde als nu zullen zijn.

Met vriendelijke groet,’

Het antwoord van de ambassade was een van de vele factoren, die ik gisteravond in een brief aan Jan neerpande. Met een verenpen, gekregen van een student; een tikje snobisme is me niet vreemd.

En vanmorgen vroeg daagde het me: ik blijf in China.

De kracht van mijn kandidatuur is niet wie ik ben. Mijn ego is toch al groter dan mijn capaciteiten, dat heeft heus geen boost nodig. De kracht van mijn kandidatuur is het verhaal dat ik te vertellen heb. Als anderen dat verhaal overnemen en doorvertellen is het ook goed. Niemand hoeft te weten dat het van mij afkomt.

Een lang verhaal, alleen maar om u te vertellen dat ik niet naar Nederland kom, in China blijf. Als het u stoort, sorry daarvoor. Zulk een lengte waag ik omdat wij D66'ers zijn. Omdat ik erop vertrouw dat u niet vies bent van een nuance meer of minder. Nuance vraagt ruimte, nuance kost tijd, nuance vergeet moeite. Veel kan ik u niet beloven, heb u niet veel te bieden, op zijn best een genuanceerd verhaal.

Een lang verhaal, alleen maar om u te vertellen dat ik u vanuit China vragen ga mij uw stem te gunnen. Dat gaat u niet doen, dat weet ik wel. We zouden wel heel oenig zijn Sigrid niet te verkiezen en mij wel. Maar het is mijn democratische vrijheid zo brutaal te zijn u te gaan vertellen waarom ik misschien niet de beste kandidaat ben, maar dan toch zeker de op één na beste.

De komende vier weken ga ik u dus het verhaal vertellen vanuit deze Starbucks onder de flat waar ik woon, vanuit Wendy's coffeeshop waar ik geregeld een verse sinaasappelsap haal, en vanuit de iEnglish School of Language & Culture in Anshan waar ik lesgeef. U bent welkom het te volgen. Mag wel, hoeft niet. Wie weet wat daarvan komt. Wie weet wel weer een paviljard.

Ik moet het goed vertellen.

Vriendelijke groet,

ton.